

Cristina Moldovan

ISBN: 978-606-600-462-8
EAN: 9786066004628
E-mail: Cristina.Moldovan@postel.ro
Site: www.dewi.ro

Programa de bacalaureat

Geografie. Memorator de geografie pentru clasa a XII-a

Geografie. Memorator de geografie pentru clasa a XII-a

Memorator de geografie

Utilizarea corectă și coerentă a terminologiei specifică disciplinei, precum și cunoașterea și memorarea definitoare a spațiului european și național.

- Identificarea poziției elementelor de geografie fizică și umană ale Europei, României și Uniunii Europene reprezentate pe hărți.
- Explicarea unor succesiuni de fenomene și procese naturale din mediul înconjurător (geografie fizică) la nivelul continentului și al țării noastre.
- Utilizarea reprezentărilor grafice și cartografice, a datelor statistice pentru interpretarea realității geografice a Uniunii Europene și a unor țări din componenta acesteia.

© Editura Booklet, 2018

Memorator de geografie pentru clasa a XII-a

Booklet

București, 2018

contribuie la creșterea calificării forței de muncă, la exportul de produse finite etc.

- companiile transnaționale constituie un pol de putere paralelă cu a statelor gazdă, ajungând câteodată la interese divergente, ceea ce conduce la deplasarea raportului de interese dinspre stat spre piață, dinspre public spre privat, și determină devalorizarea monedei naționale;
- politica de dezvoltare rurală – se concentrează pe viitor pe trei direcții: îmbunătățirea competitivității pentru agricultură, mediu și peisaj rural, îmbunătățirea calității vieții și diversificarea activităților rurale.

Cuprins

Programa de bacalaureat.....	3
Competențe de evaluat.....	3
Conținuturi.....	5
Spațiul european și spațiul românesc	8
Poziția geografică a Europei	8
Poziția geografică a României	9
Caracteristici generale	11
Unități majore morfostructurale	13
Unități majore de relief ale europei	23
Clima. Factorii genetici ai climei.....	32
Hidrografia.....	44
Râurile Europei	44
Lacurile Europei	46
Hidrografia României	47
Vegetația, fauna și solurile	53
Resursele naturale	57
Europa	57
România.....	59
Harta politică a Europei.....	61
Populația	63

Sistemul de orașe al Europei	68
Analiza geografică a unor orașe europene	70
Așezările omenești în România	73
Activitățile economice	76
Sistemele de transport	87
Europa	87
România.....	90
Mediul înconjurător și peisajele.....	92
Europa	92
România.....	95
Carpații – studiu de caz	97
Carpații nord-vestici	98
Carpații sud-estici	99
Carpații Orientali	100
Carpații Meridionali	102
Carpații Occidentali.....	104
Tările vecine României.....	106
Bulgaria.....	106
Replica Moldova	108
Serbia	110
Ucraina	112
Ungaria.....	114
Formarea Uniunii Europene și evoluția integrării europene	117
Caracteristici geografice, politice și economice ale Uniunii Europene	119
Tările Uniunii Europene.....	122

State ale Uniunii Europene	124
Franța.....	124
Germania	126
Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord	129
Italia	131
Spania.....	134
Portugalia	136
Grecia	138
Austria	140
România ca parte a Uniunii Europene	142
Problema energiei în Uniunea Europeană și în România.....	145
Probleme fundamentale ale lumii contemporane....	147
Rolul Europei în construirea lumii contemporane ...	149
UE și ansamblurile economice și geopolitice ale lumii contemporane	150
Ansambluri economice.....	150
Ansambluri geopolitice.....	152
Mondializare, internaționalizare și globalizare din perspectivă europeană	153
Globalizarea	153
Internăționalizarea	154
Europa, Uniunea Europeană și România, în procesul de evoluție a lumii contemporane în următoarele decenii.....	155

Pentru comenzi:

tel: 021 430.3095

email: comenzi@booklet.ro

web: www.booklet.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României MOLDOVAN, CRISTINA

Memorator de geografie pentru clasa a XII-a /

Cristina Moldovan. - București : Booklet, 2018

ISBN 978-606-590-642-6

913(498)

s-IIIX s sesio

Tipărit la C.N.I. „CORESI” S.A.

© Editura Booklet, 2018

Toate drepturile asupra lucrării aparțin editurii

Programa de bacalaureat

CLASA a XII-a

Geografie. Europa – România – Uniunea Europeană

Competențe de evaluat

1. Utilizarea corectă și coerentă a terminologiei specifice domeniului pentru prezentarea aspectelor definitorii ale spațiului european și național
2. Identificarea poziției elementelor de geografie fizică și umană ale Europei, României și Uniunii Europene reprezentate pe hărți
3. Explicarea unor succesiuni de fenomene și procese naturale din mediul înconjurător (geografic), la nivelul continentului și al țării noastre;
4. Utilizarea reprezentărilor grafice și cartografice, a datelor statistice pentru interpretarea realității geografice a Uniunii Europene și a unor țări din componența acesteia

5. Analiza geografică a componentelor naturale și sociale ale unui teritoriu la nivelul continentului și al țării noastre
6. Prezentarea caracteristicilor de geografie fizică și umană ale unui teritoriu
7. Prezentarea comparativă a elementelor de geografie fizică și umană din Europa și din România
8. Explicarea relațiilor observabile dintre sistemele naturale și umane ale mediului geografic, dintre științe, tehnologie și mediul înconjurător la nivelul continentului, al Uniunii Europene și al României prin analizarea unor sisteme și structuri teritoriale și funcționale sau prin utilizarea datelor statistice și a reprezentărilor grafice și cartografice
9. Prelucrarea informației: transformarea (transferul) informației dintr-un limbaj în altul, de exemplu din informații cantitative (date statistice) în reprezentări grafice, din reprezentări grafice în text sau în tabel etc.
10. Realizarea de corelații între informațiile oferite de diverse surse (texte geografice, tabele, reprezentări grafice și cartografice, imagini etc.)
11. Rezolvarea de probleme

Conținuturi

Geografie. Europa – România – Uniunea Europeană

A. EUROPA ȘI ROMÂNIA – ELEMENTE GEOGRAFICE DE BAZĂ

1. Spațiul românesc și spațiul european
2. Elemente fizico-geografice definitorii ale Europei și ale României:
 - relieful major (trepte, tipuri și unități majore de relief)
 - clima (factorii genetici, elementele climatice, regionarea climatică)
 - hidrografia - aspecte generale; Dunărea și Marea Neagră
 - învelișul biopedogeografic
 - resursele naturale
3. Elemente de geografie umană ale Europei și ale României
 - harta politică a Europei; România ca stat al Europei
 - populația și caracteristicile ei geodemografice
 - sistemul de orașe al Europei
 - activitățile economice – caracteristici generale
 - sisteme de transport
4. Mediul înconjurător și peisaje

5. Regiuni geografice în Europa și în România:

Reprezentarea caracteristicilor unor regiuni geografice din Europa și din România

– studiu de caz al unei regiuni geografice – Carpații

6. Țările vecine României

B. ROMÂNIA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ

1. Formarea Uniunii Europene și evoluția integrării europene

2. Caracteristici geografice, politice și economice actuale ale Uniunii Europene

3. Statele Uniunii Europene:

– privire generală și sintetică

– Franța, Germania, Regatul Unit, Italia, Spania, Portugalia, Grecia, Austria

4. România ca parte a Uniunii Europene:

– oportunități geografice ale României cu semnificație pentru Uniunea Europeană

– România și țările Uniunii Europene – interdependențe geografice, economice și culturale

5. Problema energiei în Uniunea Europeană și în România

C. EUROPA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

1. Problemele fundamentale ale lumii contemporane

2. Rolul Europei în construirea lumii contemporane

3. Uniunea Europeană și ansamblurile economice și geopolitice ale lumii contemporane

4. Mondializare, internaționalizare și globalizare din perspectivă europeană

5. Europa, Uniunea Europeană și România în procesul de evoluție a lumii contemporane în următoarele decenii

SPAȚIUL EUROPEAN ȘI SPAȚIUL ROMÂNESC

Pozitia geografică a Europei

Este situată în întregime în emisfera nordică. Este încadrată de mări și oceane pe trei laturi și este legată de Asia în partea de est. Oceanele și mările care îmconjoară Europa sunt:

S – Marea Mediterană, cu mările sale mărginașe: Marea Egee, Marea Adriatică, Marea Ionică, Marea Tireniană, Marea Ligurică; Marea Marmara; Marea Neagră cu Marea Azov;

V – Oceanul Atlantic cu Golful Biscayă;

N – Oceanul Arctic; Marea Mânecii; Marea Nordului; Marea Norvegiei; Marea Barents; Marea Baltică (mare continentală).

Punctele extreme sunt:

- în **S** – Punta Marroqui la 36° latitudine N
- în **N** – Capul Nord la $71^{\circ}08'$ latitudine N
- în **V** – Capul Roca la $9^{\circ}34'$ longitudine V
- în **E** – Munții Ural la $67^{\circ}30'$ longitudine E

Personalitatea Europei este dată de:

- un contur extrem de festonat;
- un relief complex cu o altitudine medie de 340 m; maximă de 5642 m în munții Caucaz; minimă sub nivelul Oceanului Planetar în Câmpia Olandeză și în Câmpia Pericaspică;
- clima aparține zonei temperate;
- resursele de apă sunt relativ reduse;
- intens populață.

Continentalul european este leagănul a două dintre cele mai importante blocuri regionale de pe glob: unul militar (NATO) și unul economic (UE).

Pozitia geografică a României

a. *Pozitia pe glob* – România este situată în emisfera nordică, pe paralela de 45 grade latitudine nordică și meridianul de 25 grade longitudine estică, la jumătatea distanței dintre ecuator și poli, de unde rezultă că are un *climat temperat*.

b. *Pozitia în Europa* – România se află la distanțe egale față de estul, vestul și nordul continentului (2800 km) și mai aproape de sud (900 km). Așadar, **țara noastră se află în partea central-sudică a Europei**, de aici și *caracterul de tranziție al climei*.

Puncte extreme:

– în S – Zimnicea la $43^{\circ}37'$ latitudine N

– în N – Horodiștea la $48^{\circ}15'$ latitudine N

– în E – Sulina la $29^{\circ}15'$ longitudine E

– în V – Beba Veche la $20^{\circ}15'$ longitudine E

Personalitatea României este dată de mai mulți factori:

- **Carpații** – pentru că 2/3 din lanțul Carpaților se află pe teritoriul țării;

Consecințe: etajarea elementelor climatice, etajarea elementelor de vegetație, faună și soluri, rețea hidrografică bogată, resurse variate, diversificarea utilizării terenurilor.

- **Dunărea** – pentru că 38% din lungimea Dunării, adică 1075 km, trece prin țară;

Consecințe: potențial hidroenergetic mare, posibilitate de alimentare cu apă pentru irigații, alimentarea cu apă potabilă a localităților din lungul Dunării, importanță pentru transporturi și comerț.

- **Marea Neagră** – pentru că România are ieșire la Marea Neagră pe o lungime de peste 200 km.

Consecințe: exploatarea resurselor de hidrocarburi din platforma continentală, practicarea turismului estival, rol important în practicarea transporturilor și comerțului.

Suprafața României este de 238.391 km². Ocupă locul 12 între statele Europei și locul al nouălea între statele UE.

România a participat la ambele conflagrații mondiale; în prima s-a format România Mare, în a doua a pierdut Basarabia, nordul Bucovinei și ținutul Herța.

România este membră NATO din 2004 și membră UE din 2007.

Caracteristici generale

■ Europa

Cuprinde:

- 66% masă continentală;
- 27% peninsule: *Scandinavă, Iutlanda, Iberică, Italică, Balcanică*;
- 7% insule: *Arhipelagul Britanic, Islanda, Sicilia, Sardinia, Corsica* și numeroase alte insule de dimensiuni mai reduse.

Tărurile Europei prezintă o mare varietate genetică:

- acoperite cu gheăță (*Spitzbergen*);
- cu fiorduri, formate prin eroziune glaciară (în prezent au aspect crestat cu numeroase peninsule și golfuri): *Norvegia, Islanda, Insulele Britanice*;
- cu canale, formate în urma repetatelor transgresiuni și regresiuni marine; se caracterizează prin apariția insulelor paralele cu țărmul: *Croatia, Grecia*;
- cu estuare, formate la gurile de vărsare ale unor râuri în mări sau oceane cu marea: *Sena, Tamisa*;
- cu delte, formate la gurile de vărsare ale unor râuri în mări fără marea: *Volga, Dunărea, Rin, Ron, Tíbr*;